

Farsund kommune

Postboks 100
4552 FARSUND

Saksbehandler, innvalgstelefon

Kjellfrid Straume, 37 01 75 77

Til kommunene i Agder

Tildeling og forvaltning av statlige tilskuddsordninger på landbruksområdet i 2023

Statsforvalteren i Agder vil med dette orientere kommunene i Agder om ansvaret som kommunen har for forvaltningen av statlige tilskuddsmidler og økonomiske rammer for tilskuddsordningene.

Innhold

1. Generelt om forvaltningen av tilskuddsordningene og ansvarsdelingen	3
1.1. Forvaltning av statlige tilskuddsmidler	3
1.2. Aktører og ansvarsdeling	3
2. Mål, rammer og føringer for den enkelte tilskuddsordning	4
2.1. Tilskudd til avløsning ved sykdom mv.	4
2.2. Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket	5
2.3. Tilskudd til tettere planting og gjødsling som klimatiltak	5
2.4. Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)	6
2.4.1. Veibygging, drift med taubane, hest o.a.	6
2.4.2. Tilskudd til skogkultur (NMSK), miljøtiltak og andre tiltak	7
2.5. Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket	8
2.6. Tilskudd til regionale miljøtiltak i jordbruket	9
2.7. Tilskudd til drenering av jordbruksjord	10
2.8. Tilskudd til tiltak i beiteområder	11
2.9. Tilskudd til utvalgte kulturlandskap i jordbruket	12

3.	Oppfølging og kontroll	14
3.1.	Internkontroll hos kommunen som tilskuddsforvalter	14
3.2.	Transaksjonskontroller	14
3.2.1.	Krav til utøvelse av budsjettdisponering	14
3.2.2.	Attestasjon	15
3.2.3.	Arbeidsdeling	15
3.2.4.	Krav til dokumentasjon	15
3.3.	Kontroll av informasjon fra tilskuddsmottakere	16
3.4.	Kontroll med fagsystemene	16
3.5.	Rapportering om svakheter og sikkerhetsbrudd	16
4.	Vedlegg	17
4.1.	Samletabell	17
4.2.	Vedlegg skogordninger	18
4.2.1.	Tidsfrister skogordninger	18
4.2.2.	Tildeling nr. 1/2023 av LUF midler vei og drift mm.	19
4.2.3.	Tildeling nr. 1/2023 av NMSK-midler skogkultur mm.	20
4.3.	Vedlegg jordbruksordninger	21
4.3.1.	Tidsfrister jordbruksordninger	21
4.3.2.	Fordeling av SMIL-midler	21
4.3.3.	Fordeling av midler til drenering	22
4.3.4.	Fordeling av midler til tilskudd til tiltak i beiteområder	23
4.3.5.	Fordeling av midler til UKL – Utvalgt kulturlandskap i jordbruket	23

1. Generelt om forvaltningen av tilskuddsordningene og ansvarsdelingen

1.1. Forvaltning av statlige tilskuddsmidler

Departementet skal sørge for at forvaltningen av en tilskuddsordning er organisert på en effektiv og hensiktsmessig måte. Landbruks- og matdepartementet har delegert vedtaksmyndigheten for en rekke statlige tilskudd til kommunene. Delegasjonen er gjort i samråd med Kommunal og moderniseringsdepartementet og er hjemlet i jordloven og skogbruksloven. Krav til forvaltningen av tilskuddene er nærmere regulert i forskrifter. Tilskuddene bevilges over statsbudsjettet og er således statlige midler.

Kommunene er tilskuddsforvalter på vegne av staten og underlagt statlig instruksjon. Kommunene må derfor forvalte tilskuddene i tråd med

- Reglement og bestemmelser for økonomistyring i staten¹
- regelverk for de enkelte tilskuddsordningene
- rundskriv og øvrige styringssignaler

Reglementet for økonomistyring i staten gjelder også for styring og oppfølging av delegert forvaltningsmyndighet².

Kommunene skal benytte Landbruksdirektoratets elektroniske fagsystemer ved tilskuddsforvaltningen. Systemene er nettbaserte og krever to-faktor pålogging til Landbruksdirektoratets digitale tjenester, [se veiledning](#).

1.2. Aktører og ansvarsdeling

Forvaltningsoppgavene av tilskuddsordningene på landbruksområdet er delt mellom Landbruksdirektoratet, statsforvalter og kommunene. Landbruks- og matdepartementet har instruksjonsmyndighet når det gjelder hvordan den delegerte myndigheten skal utøves og hvordan de statlige midlene skal forvaltes. Dette innebærer også en rett til å kontrollere at oppgaver og myndighet utøves som forutsatt.

Kommunene har ansvar for

- å informere og veilede om regelverket og om søknadsprosessen
- å saksbehandle søknader og fatte vedtak om tilskudd
- å etablere internkontroll med søknadsbehandlingen

Statsforvalter har ansvar for

- å fordele og informere om rammene for midlene til kommunene
- å veilede og føre kontroll med kommunenes tilskuddsforvaltning
- å være klageinstans for vedtak som kommunene har fattet.
- å etablere internkontroll med oppgavene statsforvalter har ansvar for

Landbruksdirektoratet har ansvar for

- å administrere tilskuddsordningene
- å gi utfyllende instruksjoner om forvaltningen av ordningene på nettsidene

¹ Reglement for økonomistyring i staten § 2 c)

² Reglement for økonomistyring i staten, § 2 b)

- utbetaling av tilskudd til mottakerne
- utvikling og drift av de elektroniske fagsystemene som kommunene skal benytte ved forvaltningen av tilskuddene
- regnskapsføring og rapportering til departementet

Landbruks- og matdepartementet har ansvar for

- å fastsette regelverk og vilkår som er nødvendig for å sikre at bevilgningene blir brukt i samsvar med Stortingets vedtak og forutsetninger
- årlig rapportering til Stortinget om resultater og måloppnåelse for de ulike ordningene

2. Mål, rammer og føringer for den enkelte tilskuddsordning

I tråd med Stortingets vedtak gis kommunene i Agder med dette rammer og retningslinjer for forvaltning av tilskuddsordninger på Landbruks- og matdepartementets område for 2023, jf. [Prop. 1 S \(2022-2023\)](#), [Prop. 1 S Tillegg 1 \(2022-2023\)](#) og [Prop. 120 S \(2021-2022\)](#), og Stortingets behandling av disse.

For tilskuddsordningene der Statsforvalteren fordeler tilskuddsrammer til kommunen, har Statsforvalteren også anledning til å omfordele udisponerte midler mellom kommunene i løpet av året. Vi ber derfor om at dere i størst mulig grad fatter vedtak før 10. november. Det vil gi oss mulighet for å omfordele udisponerte midler mellom kommuner, og for å ha grunnlag for budsjettinnspill for 2024.

Nedenfor følger informasjonen om ordningene og rammene som kommunen skal benytte ved forvaltningen og utøvelse av budsjett disponeringsmyndigheten, jf. pkt. 3 nedenfor.

2.1. Tilskudd til avløsning ved sykdom mv.

Mål og målgruppe

Formålet med tilskuddet er å medvirke til å dekke kostnadene til avløsning ved egen eller barns sykdom, svangerskap, fødsel, adopsjon eller omsorgsovertaking, og ved dødsfall. Tilskudd kan gis til foretak som er registrert i Enhetsregisteret og som driver vanlig jordbruksproduksjon. Tilskuddet kan også gis til gjenlevende ektefelle, samboer, forelder eller barn etter avdød jordbruker.

[Landbruksdirektoratets veiviser – tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel](#)

Rammer for 2023

For tilskudd til avløsning ved sykdom mv. utbetales tilskudd etter fastsatte satser dersom vilkårene er oppfylt. For denne ordningen fordeles ingen budsjett rammer til kommunene. Kommunene fatter vedtak. Landbruksdirektoratet tilgjengeliggjør budsjett ramme i Agros og påser at budsjettet ikke overskrides.

Fagsystem og tilganger

[Agros – saksbehandling](#)

[Agros - roller og tilganger](#)

2.2. Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket

Mål og målgruppe

Formålet med tilskuddet er å bidra til et aktivt og bærekraftig jordbruk innenfor de målsettinger Stortinget har trukket opp. Formålet med de enkelte tilskuddsordningene under produksjonstilskudd er beskrevet i den årlige budsjettproposisjonen Prop. 1 fra Landbruks- og matdepartementet. Tilskudd kan gis til foretak som er registrert i Enhetsregisteret og som driver vanlig jordbruksproduksjon på én eller flere landbrukseiendommer med de dyreslag eller de vekstgruppene det søkes tilskudd for, slik disse gruppene til enhver tid er definert i jordbruksavtalen.

[Landbruksdirektoratets veiviser – produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket](#)

Rammer for 2023

For produksjonstilskuddene og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid fordeles ingen konkrete budsjetttrammer. Satsene fastsettes av Landbruks- og matdepartementet ut fra antall søkere som fyller vilkår, slik at budsjettbevilgningen for ordningene ikke overskrides.

Fagsystem og tilganger

[Rundskriv 2022-63 Produksjonstilskudd og avløsertilskudd – forvaltingsansvar og saksbehandling. 3. Saksbehandlingssystemet og maskinelle kontroller](#)

2.3. Tilskudd til tettere planting og gjødsling som klimatiltak

Mål og målgruppe for ordningene

Formålet med ordningen er å legge til rette for tiltak som kan ta vare på eller øke karbonlageret i skogen. Tilskudd etter ordningen kan gis til alle skogeiere som har mer enn 10 dekar produktiv skog.

[Landbruksdirektoratets veiviser – tilskudd til tettere skogplanting som klimatiltak](#)

[Landbruksdirektoratets veiviser – tilskudd til gjødsling av skog som klimatiltak](#)

Rammer for 2023

Tilskuddet innvilges og utbetales etter fastsatte satser dersom vilkårene er oppfylt. For denne ordningen fordeles ingen budsjetttrammer ned til kommunenivå. Kommunene fatter vedtak. Landbruksdirektoratet kan justere satsene gjennom året for å unngå at budsjettet overskrides.

Forvaltning av ordningen

Ordningen forvaltes etter reglene i *forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket* og de faglige retningslinjene som gjelder spesielt for tilskudd til tettere planting og gjødsling som klimatiltak.

Statsforvalteren anbefaler at også de nasjonale ordningene som *tettere planting* vises i de kommunale retningslinjene ettersom det er kommunen som er vedtaksmyndighet også her. Merk at det er egne søknadsfrister for ordningene.

Fagsystem og tilganger

Nærmere informasjon om fagsystemet «ØKS» fås ved henvendelse til Statsforvalteren.

2.4. Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)

Mål og målgruppe for ordningene

Formålet med tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket er at det ut fra regionale og lokale prioriteringer blir stimulert til økt verdiskaping i skogbruket, samtidig som miljøverdier knyttet til biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturminner i skogen blir ivaretatt og videreutviklet. Tilskudd kan gis til alle skogeiere som har mer enn 10 daa produktiv skog. Grensen på 10 daa kan fravikes hvis søknaden gjelder tiltak i samarbeid mellom flere eiendommer.

Tildelingskriterier

Det skal fastsettes overordnede retningslinjer for prioritering av søknader. Slike retningslinjer skal utarbeides i dialog mellom Statsforvalteren, kommunene og næringsorganisasjonene i skogbruket lokalt. For øvrig gjelder *forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket*.

Frister, tilskuddsprosenter og prioriterte tiltak i 2023 må framkomme i kommunens retningslinjer, og det er viktig at disse blir tilgjengeliggjort på kommunens nettside. Lenke til retningslinjene kan legges inn i ØKS slik at skogeier blir rutet rett til retningslinjene på kommunen side når de søker digitalt via sin skogfondskonto på nett.

2.4.1. Veibygging, drift med taubane, hest o.a.

Tildelingskriterier

Kommunen skal fastsette overordnede retningslinjer for prioritering av søknader. Slike retningslinjer skal utarbeides i dialog mellom Statsforvalteren, kommunene og næringsorganisasjonene i skogbruket lokalt. For øvrig gjelder *forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket*.

I Statsforvalterens vurdering av tilskuddsbehov for kommunene i 2023 har vi lagt til grunn et tilskudd på 40 % til bilvei og ikke tilskudd til traktorvei. Siden det er en knapphet på tilskuddsmidler, bør heller ikke kommunene gå høyere enn disse veiledende tilskuddsprosentene uten særlig gode grunner. Ved tildeling til kommunene har Statsforvalteren lagt til grunn kommunens innmeldte behov gjennom Veibanken i ØKS.

Statsforvalteren vektlegger flere parametere ved tildeling av LUF vei- og driftsmidlene:

- avvirkningsnivå de siste 3 år
- innmeldt behov fra kommunene i veibanken i ØKS
- innmeldt behov fra kommunene i regneark

Rammer for 2023

For LUF-ordningen er det totalt bevilget 111 mill. kr. Agder har fått 11,9 mill. kr av dette. Det er for 2023 et stort avvik på hele 26,4 mill. mellom innmeldt tilskuddsbehov fra kommunene og tilgjengelige midler.

	Beløp, kr
Ubrukte midler fra 2022	15 110
«Friske midler» 2023	11 900 000
Totalt til disposisjon	11 915 110

For 2023 deles ut 10 230 000 kr i første tildelingsomgang. Statsforvalteren i Agder har for 2023 holdt igjen 1 685 110 kr av LUF-potten for senere behovsprøvet tildeling. I neste tildelingsomgang vil vi prioritere gode prosjekter med stort tømmervolum i forhold til kostnad på vei samt fullfinansiering av allerede påbegynte veianlegg. Statsforvalteren vil i begynnelsen av desember 2023 vurdere om det er behov for omfordeling av ubrukte LUF-midler mellom kommunene.

I prosessen rundt godkjenning er det viktig med en solid landbruks- og miljøfaglig vurdering. For skogsbilveier bør det stilles det krav til byggeplan som er utarbeidet av godkjent veiplanlegger. Landbruksnyttens bør vurderes opp mot bl.a. ønsket veistandard og tømmervolum. Husk at miljøspørsmål knyttet til naturmangfoldloven må drøftes i vedtaket om godkjenning. Høringer på landbruksveier skal sendes Statsforvalteren i Agder ved miljøvernabdelingen. Fylkeskommunen er høringsinstans når det gjelder kulturminner og vannforvaltning som ikke berører anadrome arter.

Tildelingen av LUF-midlene vises i samletabellen nederst i brevet og følger vedlagt i tabell.

Veiprojektet med utgått arbeidsfrist skal følges opp. Inntilstående tilskuddsmidler på slike prosjekter bør trekkes tilbake dersom veien ikke ferdigstilles innen avtalt tid, eller prosjektet gis utsatt byggefrist.

Forvaltning av ordningen

[Landbruksdirektoratets veiviser – tilskudd til veibygging](#)

[Landbruksdirektoratets veiviser – tilskudd til drift med taubane, hest o.a.](#)

Fagsystem og tilganger

Nærmere informasjon om fagsystemet «ØKS» fås ved henvendelse til Statsforvalteren.

2.4.2. Tilskudd til skogkultur (NMSK), miljøtiltak og andre tiltak

Tildelingskriterier

Kommunen skal fastsette overordnede retningslinjer for prioritering av søknader. Slike retningslinjer skal utarbeides i dialog mellom Statsforvalteren, kommunene og næringsorganisasjonene i skogbruket lokalt. For øvrig gjelder forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket.

Statsforvalteren vektlegger flere parametere ved tildeling av NMSK-midlene:

- aktivitet i ungskogpleie og planting de siste 4 år, areal
- aktivitet i ungskogpleie og planting de siste 4 år, kostnad
- avvirkningsnivå de siste 3 år
- innmeldt behov fra kommunene

Statsforvalteren anmoder kommunene å vurdere differensierte tilskuddssatser for ulike tiltak avhengig av lokale utfordringer. Vi ber om et særlig fokus på ungskogpleie i 2023. Vi minner om at Statsforvalteren skal ha tilsendt tilskuddsprosent for ulike NMSK-tiltak i kommunene.

Det vil bli gitt nærmere informasjon om innretting og retningslinjer for tilskudd til miljøtiltak på et senere tidspunkt.

Forvaltning av ordningen

[Tilskudd til miljøtiltak i skog - nasjonal ramme og saksbehandling i ØKS](#)

[Landbruksdirektoratets veiviser – tilskudd til skogkulturtiltak](#)

Rammer for 2023

For NMSK-ordningen er det totalt bevilget 90,0 mill. kr. Agder har fått 10,0 mill. kr av dette.

	Beløp, kr
Ubrukte midler fra 2021	43 279
«Friske midler» 2023	10 000 000
Totalt til disposisjon	10 043 279

For 2023 deles ut 9 050 000 kr i første tildelingsomgang. Statsforvalteren i Agder har for 2023 holdt igjen 993 279 kr av NMSK-potten for senere behovsprøvet tildeling. Disse midlene kan benyttes til ordinære NMSK-tiltak i de kommuner som mener å ha et behov for mer midler (søknadsfrist 25.08.). Statsforvalteren vil i begynnelsen av desember 2023 vurdere om det er behov for omfordeling av ubrukte NMSK-midler mellom kommunene.

Tildelingen av NMSK-midlene vises i samletabellen nederst i brevet, og følger vedlagt i tabell.

Fagsystem og tilganger

Nærmere informasjon om fagsystemet «ØKS» fås ved henvendelse til Statsforvalteren. Kontrollerte tiltak i felt skal registreres i ØKS.

2.5. Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket

Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) er å fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensningen fra jordbruket, utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift. Prosjektene og tiltakene skal prioriteres ut fra lokale målsettinger og strategier.

Tilskudd kan innvilges foretak som oppfyller vilkår for produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket. Tilskudd kan også innvilges eier av landbrukseiendom dersom det foregår en produksjon på landbrukseiendommen som oppfyller vilkårene for produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket.

Forvaltning av ordningen

[Landbruksdirektoratets veiviser – spesielle miljøtiltak i jordbruket \(SMIL\)](#)

Rammer for 2023

(Se vedlagte oversikt)

Det er totalt bevilget 170 mill. kr til SMIL-ordningen i 2023, det vil si 23 mill. kr mer enn i fjor. Agder har fått 4,6 mill. kr som er 0,1 mill. kr mer enn i fjor.

	Beløp, kr
Ubrukte midler 2022	280 462
«Friske midler»	4 600 000
Til disposisjon	4 880 462

Miljø- og klimasatsingen over jordbruksavtalen skal bidra til å ivareta kulturlandskapet og redusere miljøbelastningen fra landbruket.

Vi minner om at alle kommuner må ha oppdatert strategi/retningslinjer for forvaltning av SMIL-ordningen. Regionalt miljøprogram blir i disse dager revidert for programperioden, 2023–2026. Programmet skal gi føringer for prioriteringene i de kommunale strategiene. Vi ber kommunene sørge for dette når de skal rullere sin strategi/retningslinjer. Strategi/retningslinjer skal utarbeides i dialog med Statsforvalteren og næringsorganisasjonene i jordbruket lokalt, *jamfør forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket, § 8.*

Ved fordeling av rammer til kommunene har Statsforvalteren lagt særlig vekt på

- kommunal strategi/retningslinjer som beskriver lokale miljøutfordringer og prioriterer miljøtiltak
- gjennomføringsevne, framdrift og oppnådde resultater i kommunen
- kommunens størrelse i areal, omfang av tiltak og antall eiere/drivere
- variasjoner i behovene fra år til år, sammen med forutsigbarhet og kontinuitet

Prioriteringer 2023

- Kommunene skal prioritere tiltak med god miljøeffekt.
- I noen vannområder er det behov for å utbedre hydrotekniske anlegg i jordbruket. Det er viktig å ta tak i disse utfordringene av hensyn til avrenning, ressursbevaring, matproduksjon med mer. Klimatilpasning, herunder hydrotekniske tiltak skal prioriteres der behovene er store. Eksempler på slike tiltak kan være gjenåpning av tidligere lukka bekker.
- Tiltak for ville pollinerende insekter og truet natur bør også vektlegges.

Ved utlysning av midlene bør kommunen opplyse om strategi/retningslinjer, hvilke tiltak det kan gis tilskudd til, kommunens prioriteringer, satser og egenandeler for ulike tiltak.

Også i år fordeler vi hele SMIL-potten til kommunene. Ved behov vil vi omfordele udisponerte midler til høsten og eventuelt tidligere på året i dialog med de berørte kommunene. Vi ønsker at alle midlene skal bli brukt på gode SMIL-tiltak i 2023.

Fagsystem og tilganger

[Agros – saksbehandling](#)

[Agros – roller og tilganger](#)

2.6. Tilskudd til regionale miljøtiltak i jordbruket

Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med tilskuddet er å bidra til å ivareta jordbruket sitt kulturlandskap, biologisk mangfold, kulturmiljøer og -minner, tilgjengelighet i jordbrukslandskapet samt redusere bruk av plantevernmidler og utslipp til luft og avrenning til vann fra jordbruket.

Tilskuddet kan gis til:

- Foretak som har gjennomført tiltak på arealer de disponerer i søknadsåret. Foretaket må drive vanlig jordbruksproduksjon på én eller flere landbrukseiendommer, og må være registrert i Enhetsregisteret.
- Beitelag kan søke tilskudd for drift. Med beitelag menes sammenslutninger som er registrert som samvirkeforetak eller forening i Enhetsregisteret, og som har til hovedformål å samarbeide om hensiktsmessige fellesløsninger innen beitebruk og god utnyttelse av utmarksbeite.

Forvaltning av ordningen

[Landbruksdirektoratets veiviser – regionalt miljøtilskudd i jordbruket \(RMP\)](#)

[Statsforvalteren i Agders nettside om tilskudd til regionale miljøtiltak i jordbruket](#)

Rammer for 2023

(Se vedlagte oversikt.)

Det er totalt fordelt 786,2 mill. kr til fylkene for 2023. Det er 185 mill. kr mer enn i fjor. Fylkesrammen er 18,4 mill. kr. Det er 0,5 mill. kr mer enn i fjor.

Statsforvalteren fastsetter foreløpige satser for det enkelte tiltaket. Kommunen er vedtaksmyndighet og gjør en foreløpig behandling av søknadene. Statsforvalteren fastsetter endelige satser for det enkelte tiltaket basert på prognoser på forbruk fra søknadsomgangen, for å sikre at tildelingen til fylket ikke overskrides. Kommunen fatter vedtak om utbetaling når endelige satser er fastsatt.

Det skal innføres gratis «klimaførsteråd» ved å gi full dekning av tilbudet tilsvarende en støttesats på 6 000 kr per søker for en-til-en-rådgivning, kr 8 000 per søker for to-til-en-rådgivning og 2000 kr per søker for grupperådgivning.

Det fastsettes en minstesats på 50 000 kr per seter for setring i fire uker og en minstesats på 70 000 kr per seter for setring i seks uker.

Statsforvalteren rullerer sitt regionale miljøprogram, og det nye programmet skal gjelde for perioden 2023–2026. Kommunene er involvert i dette arbeidet.

Fagsystem og tilganger

[Rundskriv 2022/19 – regionalt miljøtilskudd i jordbruket \(RMP\) – forvaltningsansvar og saksbehandling, 3. Om saksbehandlingssystemet](#)

2.7. Tilskudd til drenering av jordbruksjord

Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med tilskuddet er å øke kvaliteten på tidligere grøftet jordbruksjord ved å gi tilskudd til drenering av dårlig drenert jord med potensial for økt jordbruksproduksjon samt å redusere faren for erosjon og overflateavrenning av næringsstoffer til vassdrag.

Tilskudd kan gis til eier av eller foretak som leier tidligere grøftet jordbruksareal og som drenerer dette arealet. For planerte arealer kan det gis tilskudd til arealer som ikke tidligere er grøftet.

Forvaltning av ordningen

[Landbruksdirektoratets veiviser – drenering av jordbruksjord](#)

Rammer for 2023

(Se vedlagte oversikt.)

Det er totalt fordelt 66 mill. kr til fylkene, 2 mill. kr mindre enn i fjor. Agder har fått 2 mill. kr som er 0,5 mill. kr mindre enn i fjor. Som vist i tabellen nedenfor er det svært mye ubrukte midler fra i fjor som overføres til i år, så Agder har en betydelig pott til drenering også i år. Kommunene har meldt inn et samlet behov på 5 700 000 kr. Vi tildeler det ønskete beløpet til kommunene, og resten av midlene, 1 522 492 kr blir foreløpig ufordelt.

Vi forventer en økning i tilsagn for 2023 som følge av 0,25 % økning i tilskuddssatsene etter jordbruksoppgjøret 2022. Ved behov for midler utover fordelt ramme i 2023, kan kommunene ta kontakt med oss. Ved behov kan Statsforvalteren kan få mer midler fra Landbruksdirektoratet.

Kommunen må lyse ut dreneringsmidlene.

For å motivere til økt drenering er det viktig å formidle informasjon og gi veiledning om tilskuddet og effekten av drenering.

Korn-, potet- og grønnsaksarealer skal prioriteres ved fordeling av midlene, blant annet av hensyn til miljøutfordringene.

	Beløp, kr
Ubrukte midler 2022	5 222 492
«Friske midler»	2 000 000
Til disposisjon	7 222 492

Fagsystem og tilganger

[Agros – saksbehandling](#)

[Agros – roller og tilganger](#)

2.8. Tilskudd til tiltak i beiteområder

Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med tilskuddet er å legge til rette for best mulig utnyttelse av beite i utmark, redusere tap av dyr på utmarksbeite og fremme fellestiltak i beiteområdene.

Tilskudd kan gis til lag eller foreninger (beitelag, grunneierlag, radiobjellelag) som er registrert i enhetsregisteret, som driver næringsmessig beitedrift og som iverksetter investeringstiltak og/eller planleggings- og tilretteleggingsprosjekter i beiteområder.

Tilsvarende gjelder for foretak som kan gis produksjonstilskudd etter § 2 i forskrift 19. desember 2014 nr. 1817 om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket der det grunnet naturgitte eller driftsmessige forhold ikke ligger til rette for samarbeid. Stat, fylke eller kommune kan ikke gis tilskudd med mindre det søkes gjennom lag og forening der også en eller flere tilskuddsberettigede eiendommer er med.

Forvaltning av ordningen

[Landbruksdirektoratets veiviser – tiltak i beiteområder](#)

Rammer for 2023

For ordningen *tilskudd til tiltak i beiteområder* er det totalt bevilget 1 090 000 kr til Agder. Totalt innmeldt behov for 2023 er på 2 101 500 kr. I første omgang fordeles 820 000 kr til kommunene basert på antall beitende sau i kommunene og innmeldt behov.

Første fordeling baseres på antall beitende sau registrert i hver kommune. Tallene hentes fra RMP – drift av beitelag. Disse tallene er basert på hvilken kommune beitelaget er registrert i og gir derfor i noen tilfeller et skeivt bilde. Noen beitelag har sauer som beiter i på tvers av flere kommuner. I enkelte kommuner, er det sau fra beitelag tilhørende andre kommuner og/eller fylker. Den andre tildeling tar høyde for denne problemstillingen.

Frister for 2. fordeling:

- 1. april: Kommunene melder inn behov for mer midler til Statsforvalteren i Agder.
- 15. april: Statsforvalteren fordeler resterende pott (270 000 kr i 2023).

Udisponerte midler kan omfordeles til høsten i samråd med kommunene.

Tildelingen av midlene vises i samletabellen nederst i brevet og følger vedlagt i mer detaljert tabell.

Fagsystem og tilganger

[Agros – saksbehandling](#)

[Agros – roller og tilganger](#)

2.9. Tilskudd til utvalgte kulturlandskap i jordbruket

Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med *tilskudd til tiltak i utvalgte kulturlandskap* er å bidra til å sikre verdier knyttet til landskap, biologisk mangfold, kulturminner og kulturmiljøer, herunder sikre langsiktig skjøtsel og drift.

Tilskuddene gjelder for tiltak innenfor utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyan og Vestnorsk fjordlandskap, slik disse områdene er avgrenset i Miljødirektoratets Naturbase.

I Agder er det tre utvalgte kulturlandskap i jordbruket: Rygnestad og Flateland i Valle, Furøya i Tvedestrand og Vest-Lista i Farsund.

Forvaltning av ordningen

[Landbruksdirektoratets veiviser – tilskudd til utvalgte kulturlandskap](#)

I tildelingsbrevet til Statsforvalteren står det følgende:

Det er vesentlig at det foreligger forvaltningsplaner for områdene og at disse er oppdatert. Forvaltningsplanene skal understøtte formålet med ordningen og er et nødvendig verktøy for langsiktig forvaltning av områdene. Planene skal gi klare prioriteringer for mål og tiltak. Forvaltningsplanen skal også bidra til å sikre god forankring lokalt.

Rammer for 2023

(Se vedlagte oversikt)

Det er bevilget 35,5 mill. kr til *utvalgte kulturlandskap i jordbruket* i 2023. Det er 3 mill. kr mindre enn i fjor og samtidig skal det innlemmes nye områder i ordningen. Agder har fått 1,57 mill. kr noe som er 0,38 mill. kr mindre enn i fjor.

	Beløp, kr
Ubrukte midler 2022	5 466
«Friske midler»	1 570 000
Til disposisjon	1 575 466

Ved fordelingen av rammer har vi lagt stor vekt på om det er oppdatert forvaltningsplan for området. UKL- Vest-Lista laget ny områdeplan (forvaltningsplan) i fjor og den ble godkjent av kommunestyret 15.12.2022. De andre områdene har ikke oppdaterte planer, selv om dette har vært tema de siste årene.

Fra neste år, 2024 blir ikke UKL-midlene gjort tilgjengelig i Agros før det foreligger oppdatert forvaltningsplan for Furøya og for Rygnestad og Flateland. Kommunene må derfor prioritere å utarbeide slike planer i år.

Ved fordelingen har vi også lagt vekt på følgende:

- gjennomføringsevne, framdrift og oppnådde resultater i områdene
- områdenes størrelse i areal, omfang av tiltak og antall eiere/drivere
- variasjoner i behovene fra år til år, sammen med hensyn til forutsigbarhet og kontinuitet
- realistiske budsjettforslag/kostnadsoverslag
- at hvert UKL-område over tid på en balansert måte dekker opp behov knyttet til alle tre deltema som ordningen omfatter: sikre naturmiljøverdier, kulturmiljøverdier og fortsatt jordbruksdrift, inkludert næringsutvikling basert på disse

Fordelingen av rammen er gjort i samarbeid med miljøvernavdelingen hos Statsforvalteren og regional kulturminnemyndighet.

I tillegg til å fordele midlene skal Statsforvalteren veilede kommunene i samarbeid med regional kulturminnemyndighet. Vi vil også i år lage en plan for dette sammen med de tre kommunene.

Fagsystem og tilganger

[Agros – saksbehandling](#)

[Agros – roller og tilganger](#)

3. Oppfølging og kontroll

3.1. Internkontroll hos kommunen som tilskuddsforvalter

For å sikre korrekt saksbehandling, skal kommunen ha etablert systemer, rutiner og tiltak som blant annet har til hensikt å forebygge, avdekke og korrigere feil og mangler³.

Tiltakene skal bidra til å sikre korrekt:

- registrering av faste data
- saksbehandling, herunder dokumentasjon av fastsettelse av tilskuddsbeløp
- registrering av vedtak om tilskudd
- utbetaling av tilskudd til rett mottaker til rett tid
- registrering i regnskapet
- behandling av dokumentasjon fra tilskuddsmottaker

Når kommunenes forvaltning av tilskuddene foregår i samarbeid med Statsforvalter og Landbruksdirektoratet, vil de enkeltes oppgaver til sammen sikre korrekt saksbehandling. I de fleste ordninger vil kommunene først og fremst ha ansvar for saksbehandlingen, registrering av vedtak og behandlinga av dokumentasjon fra tilskuddsmottaker. Øvrige oppgaver gjøres normalt av en av de to andre forvaltningsenhetene. Tiltakene må derfor sees i sammenheng.

3.2. Transaksjonskontroller

Transaksjonskontroller er oppgaver som utføres av ansatte med ulike roller og fullmakter. Hver transaksjonskontroll baseres på ulike kontrolloppgaver.

Kontroll av utgifter er også et element i internkontrollen. Kontrollene skal sikre at bl.a. tilskudd blir håndtert i samsvar med gjeldende lover, regler. Kommunen må derfor etablere systemer og rutiner som sikrer at oppgavene blir gjort. Kravene i økonomiregelverket sidestiller maskinelle kontroller av utgifter med manuelle, dersom økonomisystemet har funksjonalitet til det. Det er særlig to av transaksjonskontrollene som er relevant for kommunene. Disse omtales nedenfor.

3.2.1. Krav til utøvelse av budsjettdisponering

Alle disposisjoner som medfører økonomiske forpliktelser, skal godkjennes av en ansatt i kommunen som har budsjettdisponeringsmyndighet. Vedtak om tilskudd er en slik disposisjon. Virksomhetslederen som har budsjettdisponeringsmyndighet, kan delegere denne helt eller delvis til ansatte på lavere nivåer. Delegering av budsjettdisponeringsmyndighet skal være skriftlig. Kommunen skal ha rutiner for tilfredsstillende oppfølging av delegert budsjettdisponeringsmyndighet. Når ansatte slutter eller går over i andre stillinger bør kommunene ha rutiner som sikrer at rollen og tilganger endres.

Før en ansatt med budsjettdisponeringsmyndighet gjennomfører disposisjoner, setter *Reglementet for økonomistyring i staten*⁴ krav om at vedkommende skal

- a) påse at det er hjemmel for disposisjonen i stortingsvedtak, tildelingsbrev eller andre vedtak og at disposisjonen ellers er i overensstemmelse med gjeldende lover og regler
- b) påse at det er budsjettmessig dekning for utbetalingen
- c) påse at disposisjonen er økonomisk forsvarlig

³ Reglementet for økonomistyring i staten kapittel 6.3.8.1 og kapittel 2.4

⁴ Reglement for økonomistyring i staten kapittel 2.5.2.1

I praksis vil det å skulle påse at det er hjemmel for disposisjonen etter a), være å påse at vedtaket er i henhold til tilskuddsregelverket, dette brevet og rundskrivene på Landbruksdirektoratets nettsider. Informasjon om budsjettmessig dekning for tilskuddet som skal innvilges, følger av omtalen av de økonomiske rammene foran i dette brevet.

3.2.2. Attestasjon

Alle tilskuddsbeløp skal være attestert⁵ før utbetaling kan skje. Den som attesterer, skal kontrollere at utbetalingsforslaget stemmer med vedtaket om tilskudd (tilskuddsbrevet) og at tilskuddsmottakeren har sendt inn dokumentasjon der det er stilt vilkår om dette. Her menes dokumentasjon på bruken av tilskuddsmidlene som er sendt inn i ettertid

For tilskudd til regionale miljøtiltak i jordbruket og produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket skjer attestasjon maskinelt i de elektroniske fagsystemene.

For skogordningene vil det komme en oppdatering i fagsystemet ØKS i løpet av våren 2023 som tilrettelegger for dobbeltgodkjenning (attestasjon) for kommunene. Statsforvalteren vil gi kommunene innføring i dette når endringen i fagsystemet er på plass.

3.2.3. Arbeidsdeling

Det er stilt forholdsvis få krav til arbeidsdeling utover at den skal være forsvarlig – som følger av kravet til internkontroll. Minimumskravene i økonomireglementet er krav til utførelsen av kontrolloppgavene:

- Den som har budsjettdisponeringsmyndighet, kan ikke godkjenne godtgjørelser eller andre utbetalinger til seg selv.
- Registrering og endring av opplysninger om betalingsmottakere skal utføres av andre enn den som utøver budsjettdisponeringen.
- Attestasjonen skal utføres av en annen enn den som har budsjettdisponeringsmyndighet og har bekreftet disposisjonen.
- Den som attesterer, kan ikke attestere utbetalinger til seg selv.

3.2.4. Krav til dokumentasjon

Bekreftelsen av utøvd budsjettdisponering skal fremgå av tilskuddsbrevet. I praksis vil kravet være ivarettatt i de elektroniske fagsystemene.

Kommunene skal kontrollere informasjon som søker sender inn som har betydning for innvilgelse av tilskuddet. Gjennomførte kontrolltiltak skal dokumenteres på en tilfredsstillende måte.

Dokumentasjon på gjennomførte attestasjonskontroller vil som regel fremgå av de elektronisk fagsystem.

⁵ Reglement for økonomistyring i staten kapittel 6.3, og kapittel 2.5.2.2

3.3. Kontroll av informasjon fra tilskuddsmottakere

Kommunens skal kontrollere informasjonen mottakeren sender inn som har betydning for søknadsbehandlingen. Kommunen skal videre kontrollere eventuelle rapporter som tilskuddsmottakeren senere sender inn om måloppnåelsen. Gjennomførte kontrolltiltak skal dokumenteres på en tilfredsstillende måte.

Kontrollen skal tilpasses den enkelte tilskuddsordningen og målet med den. Kontrollen skal ha et rimelig omfang i forhold til nytten og kostnadene ved kontrollen.

Kommunen skal kartlegge henholdsvis risiko for at det oppstår feil på grunn av problemer med fortolkning av tilskuddsvilkårene og risiko for uregelmessigheter. Ut fra en vurdering av det samlede risikonivået og hva som er de vesentligste risikomomentene, skal det fastsettes hvilke kontrollpunkter som er mest aktuelle, og hvem som skal foreta kontrollen.

3.4. Kontroll med fagsystemene

Landbruksdirektoratets elektroniske systemer har tilgangskontroller som sikrer systemets funksjoner og data mot uautorisert endring. Kommunen har en viktig oppgave med å kontrollere og følge opp tilgangene som gis til kommunens ansatte. Tjenstlig behov skal ligge til grunn for tilgangene. Det er Statsforvalter som godkjenner og administrerer tilgangene. Kommunen skal melde til Statsforvalter om tjenstlige behov for tilganger og så raskt som mulig om endringer, f.eks. når noen slutter, endrer ansvarsområde, går ut i permisjon osv. Meldingen skal være skriftlig og begrunnes slik at Statsforvalter kan vurdere behovet og hvilke tilganger som dekker dette.

Se nærmere under kapittel 2 og hver tilskuddsordning om hvilke fagsystemer som er aktuelle.

3.5. Rapportering om svakheter og sikkerhetsbrudd

For å håndtere sikkerheten i de elektroniske fagsystemene på en god måte, har Landbruksdirektoratet behov for at brukerne hos kommunene varsler om svakheter og sikkerhetsbrudd som oppdages.

- En svakhet i et IT-system er en egenskap ved IT-systemet som potensielt kan utnyttes, slik at det oppstår uønskede hendelser. Svakheten kan utnyttes både ved uhell, av personer som i utgangspunktet ikke forsøker å skape problemer, og av personer med uhederlige hensikter.
- Et brudd på informasjonssikkerhet er når det oppstår en uønsket hendelse som gjør at tilgjengelighet, integritet eller konfidensialitet for informasjon ikke lenger er tilstrekkelig ivarettatt.

Sikkerhetsbrudd og svakheter rapporteres ved å sende e-post til:

sikkerhet@landbruksdirektoratet.no.

4. Vedlegg

4.1. Samletabell

Samletabell som viser tildeling til kommunene for de tilskuddsordningene der kommunen får overført en ramme.

Kommune	Vei-bygging og drift	NMSK (skog-kultur)	SMIL (spesielle miljøtiltak i jordbruket)	Drenering	Tiltak i beite-områder	UKL (utvalgte kulturland-skap)
Risør	100 000	120 000	100 000	50 000		-
Grimstad	400 000	260 000	350 000	400 000		-
Arendal	150 000	350 000	450 000	400 000		-
Kristiansand	900 000	600 000	300 000	500 000	35 000	-
Lindesnes	2 000 000	1 600 000	350 000	500 000		-
Farsund	100 000	210 000	340 000	350 000	40 000	900 000
Flekkefjord	150 000	110 000	350 000	100 000	70 000	-
Gjerstad	300 000	230 000	140 000	100 000		-
Vegårshei	250 000	650 000	70 000	160 000		
Tvedestrand	180 000	250 000	180 000	200 000		300 000
Froland	450 000	650 000	220 000	200 000	10 000	-
Lillesand	75 000	90 000	100 000	150 000		-
Birkenes	900 000	650 000	250 000	430 000	20 000	-
Åmli	900 000	650 000	320 000	200 000	20 000	-
Iveland	250 000	200 000	50 000	100 000		-
Evje og Hornnes	550 000	340 000	110 000	150 000	20000	-
Bygland	300 000	220 000	150 000	150 000	35 000	-
Valle	50 000	90 000	190 000	250 000	110 000	375 466
Bykle	25 000	10 000	90 000	50 000	20 000	-
Vennesla	450 000	460 000	90 000	130 000		-
Åseral	100 000	70 000	50 000	100 000	160 000	-
Lyngdal	800 000	650 000	240 000	500 000		-
Hægebostad	400 000	260 000	150 000	150 000	80 000	-
Kvinesdal	400 000	260 000	140 000	300 000	75 000	-
Sirdal	50 000	70 000	100 462	80 000	125 000	-
Regionale fellestiltak	0	0	-	-		0
Sum	10 230 000	9 050 000	4 880 462	5 700 000	820 000	1 575 466

4.2. Vedlegg skogordninger

4.2.1. Tidsfrister skogordninger

Dato	Oppgave	Ansvar
10.02.2023	Tildele midler NMSK-skogkultur til kommunene	Statsforvalteren
10.02.2023	Tildele midler NMSK vei/drift 1 til kommunene	Statsforvalteren
01.06.2023	Tildele midler NMSK vei/drift 2	Statsforvalteren
25.08.2023	Søknadsfrist – ekstra behov NMSK skogkultur	Kommunene
01.10.2023	Tilskudd til miljøtiltak skog (nasjonal ordning)	Kommunene
01.09.2023	Søknadsfrist tettere planting, vår (og 25.11.23, høst)	Kommunene
15.09.2023	Søknadsfrist for tilskudd til gjødsling av skog	Kommunene
01.10.2023	Tildele midler NMSK vei/drift 3	Statsforvalteren
10.11.2023	Anbefalt siste frist for å fatte vedtak ²	
10.11.2023	Rapport 2023/behov 2024 – alle ordningene	Kommunene
20.11.2023	Rapport 2023/behov 2024 – alle ordningene til Landbruksdirektoratet	Statsforvalteren
01.12.2023	Frist rentemiddelbudsjett i ØKS 2024	Kommunene
01.12.2023	Melde ekstra behov NMSK og vei/drift for eventuell omfordeling	Kommunene / Statsforvalteren
09.12.2023	Siste frist føring tilskudd i ØKS	Kommunene

² Landbruksdirektoratet ber Statsforvalteren om å informere kommunene om at de i størst mulig grad fatter vedtak før 10. november.

4.2.2. Tildeling nr. 1/2023 av LUF midler vei og drift mm.

Kommune	Behov kommuner per nov. 2022	%-fordeling	% avvirkning, snitt 2020–2022	Tildeling 1/2023	%-fordeling
Risør	192 500	0,73	1,14	100 000	0,98
Grimstad	1 125 000	4,26	2,81	400 000	3,91
Arendal	260 000	0,98	3,77	150 000	1,47
Kristiansand	2 334 000	8,83	6,29	900 000	8,80
Lindesnes	4 965 000	18,79	16,61	2 000 000	19,55
Farsund	232 500	0,88	1,63	100 000	0,98
Flekkefjord	340 000	1,29	1,56	150 000	1,47
Gjerstad	1 300 000	4,92	2,71	300 000	2,93
Vegårshei	475 000	1,80	5,24	250 000	2,44
Tvedestrand	378 000	1,43	3,28	180 000	1,76
Froland	1 270 000	4,81	6,98	450 000	4,40
Lillesand	78 000	0,30	0,65	75 000	0,73
Birkenes	2 490 000	9,42	8,01	900 000	8,80
Åmli	2 550 000	9,65	7,47	900 000	8,80
Iveland	652 500	2,47	2,52	250 000	2,44
Evje og Hornnes	1 463 500	5,54	3,44	550 000	5,38
Bygland	675 000	2,55	3,57	300 000	2,93
Valle	183 000	0,69	1,23	50 000	0,49
Bykle	42 000	0,16	0,16	25 000	0,24
Vennesla	1 002 500	3,79	4,18	450 000	4,40
Åseral	500 000	1,89	1,26	100 000	0,98
Lyngdal	1 838 000	6,96	9,00	800 000	7,82
Hægebostad	895 000	3,39	3,07	400 000	3,91
Kvinesdal	680 000	2,57	2,72	400 000	3,91
Sirdal	500 000	1,89	0,7	50 000	0,49
Regionale fellestiltak		0,00			
Sum Agder	26 421 500			10 230 000	

4.2.3. Tildeling nr. 1/2023 av NMSK-midler skogkultur mm.

Kommune	2023 NMSK 1	%-fordeling NMSK 2023	% avvirk- ning snitt 2019–2022	% areal skog- kultur snitt 4 siste år	% kostnad skogkultur snitt siste 4 år
Risør	120 000	1,33	1,14	1,14	1,05
Grimstad	260 000	2,87	2,81	3,49	3,35
Arendal	350 000	3,87	3,77	4,36	4,03
Kristiansand	600 000	6,63	6,29	5,58	6,17
Lindesnes	1 600 000	17,68	16,61	16,61	21,50
Farsund	210 000	2,32	1,63	1,52	2,27
Flekkefjord	110 000	1,22	1,56	0,79	1,27
Gjerstad	230 000	2,54	2,71	3,58	2,51
Vegårshei	650 000	7,18	5,24	9,09	6,62
Tvedestrand	250 000	2,76	3,28	2,69	2,30
Froland	650 000	7,18	6,98	7,67	6,36
Lillesand	90 000	0,99	0,65	1,31	1,28
Birkenes	650 000	7,18	8,01	8,56	7,88
Åmli	650 000	7,18	7,47	9,16	6,24
Iveland	200 000	2,21	2,52	2,24	1,74
Evje og Hornnes	340 000	3,76	3,44	4,35	3,59
Bygland	220 000	2,43	3,57	1,88	2,15
Valle	90 000	0,99	1,23	0,90	0,82
Bykle	10 000	0,11	0,16	0,06	0,06
Vennesla	460 000	5,08	4,18	4,97	4,82
Åseral	70 000	0,77	1,26	0,55	0,61
Lyngdal	650 000	7,18	9,00	5,88	7,68
Hægebostad	260 000	2,87	3,07	1,67	2,93
Kvinesdal	260 000	2,87	2,72	1,17	1,96
Sirdal	70 000	0,77	0,70	0,78	0,81
Agder – fellesprosjekt	0	0,00			
Sum Agder	9 050 000				

4.3. Vedlegg jordbruksordninger

4.3.1. Tidsfrister jordbruksordninger

Dato	Oppgave	Ansvar
10.02.2023	Tildele midler	Statsforvalteren
13.10.2023	Søknadsfrist - ekstra SMIL-, drenering- og UKL-midler	Kommunene
20.10.2023	Omfordele midler	Statsforvalteren
10.11.2023	Anbefalt siste frist for å fatte vedtak	Kommunene
10.11.2023	Rapport 2023 og behov 2024 – alle ordningene	Kommunene
20.11.2023	Rapport 2023/behov 2024 – alle ordningene til Landbruksdirektoratet	Statsforvalteren

4.3.2. Fordeling av SMIL-midler

Kommune	Tilsagn 2022	Innmeldt behov	Tildelt 2023
Risør	268 500	100 000	100 000
Grimstad	241 035	350 000	350 000
Arendal	679 100	900 000	450 000
Kristiansand	89 300	300 000	300 000
Lindesnes	384 150	350 000	350 000
Farsund	374 988	380 000	340 000
Flekkefjord	292 150	500 000	350 000
Gjerstad	146 100	150 000	140 000
Vegårshei	44 000	100 000	70 000
Tvedestrand	191 100	180 000	180 000
Froland	264 500	300 000	220 000
Lillesand	56 120	132 000	100 000
Birkenes	272 779	250 000	250 000
Åmli	451 735	350 000	320 000
Iveland	5 050	100 000	50 000
Evje-Hornnes	141 150	150 000	110 000
Bygland	103 898	200 000	150 000
Valle	829 314	500 000	190 000
Bykle	0	100 000	90 000
Vennesla	0	100 000	90 000
Åseral	0	80 000	50 000
Lyngdal	183 620	500 000	240 000
Hægebostad	151 000	150 000	150 000
Kvinesdal	85 621	140 000	140 000
Sirdal	30 000	150 000	100 462
Sum Agder	5 285 210	6 512 000	880 462

4.3.3. Fordeling av midler til drenering

Kommune	Tilsagn 2022	Innmeldt behov ¹	Tildelt 2023
Risør	0	50 000	50 000
Grimstad	163 380	400 000	400 000
Arendal	549 326	400 000	400 000
Kristiansand	288 376	500 000	500 000
Lindesnes	451 184	500 000	500 000
Farsund	265 410	350 000	350 000
Flekkefjord	20 000	100 000	100 000
Gjerstad	0	100 000	100 000
Vegårshei	7 500	160 000	160 000
Tvedestrand	121 500	200 000	200 000
Froland	27 090	200 000	200 000
Lillesand	78 584	150 000	150 000
Birkenes	78 572	430 000	430 000
Åmli	208 576	200 000	200 000
Iveland	5 850	100 000	100 000
Evje-Hornnes	96 488	150 000	150 000
Bygland	124 846	150 000	150 000
Valle	9 842	250 000	250 000
Bykle	4 000	50 000	50 000
Vennesla	44 826	130 000	130 000
Åseral	54 112	100 000	100 000
Lyngdal	243 568	500 000	500 000
Hægebostad	222 964	150 000	150 000
Kvinesdal	167 354	300 000	300 000
Sirdal	101 382	80 000	80 000
Sum Agder	3 334 730	5 700 000	5 700 000

¹De kommunene som ikke har innmeldt behov har vi lagt til grunn antatt behov.

4.3.4. Fordeling av midler til tilskudd til tiltak i beiteområder

Kommune	Tilsagn 2022	Innmeldt behov	Beitende dyr %	1. fordeling, 2023
Birkenes	20 000	70 000	0,5 %	20 000
Bygland	25 000		4,3 %	35 000
Bykle	30 461	60 000	1,8 %	20 000
Evje og Hornnes	0	315 000	0,9 %	20 000
Farsund	0	40 000	6,7 %	40 000
Flekkefjord	55 000	100 000	8,6 %	70 000
Froland	0	10 000	0,3 %	10 000
Hægebostad	50 000	202 500	9,6 %	80 000
Kristiansand	0	50 000	4,4 %	35 000
Kvinesdal	74 948	75 000	12,5 %	75 000
Sirdal	135 377	300 000	15,4 %	125 000
Valle	118 321	200 000	13,9 %	110 000
Åmli	21 726	35 000	2,4 %	20 000
Åseral	240 000	644 000	18,7 %	160 000
Sum Agder	770 833	2 101 500	100 %	820 000

4.3.5. Fordeling av midler til UKL – Utvalgt kulturlandskap i jordbruket

UKL-område	Tilsagn 2022	Innmeldt behov	Tildelt 2023	Anbefaling
Vest-Lista	1 628 437	1 000 000	900 000	Følge områdeplanen
Rygnestad og Flateland	1 408 611	1 200 000	375 466	Lage fullstendig forvaltningsplan
Furøya	629 640	600 000	300 000	Oppdatere forvaltningsplan (strategisk plan)
Regionale fellestiltak	32 912		0	
	3 699 600	2 800 000	575 466	

Med hilsen

Tore Haugum (e.f.)
landbruksdirektør

Kjellfrid Straume
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Mottakere:

Farsund kommune	Postboks 100	4552	FARSUND
Åseral kommune	Gardsvegen 68	4540	ÅSERAL
Kvinesdal kommune	Nesgata 11	4480	KVINESDAL
Gjerstad kommune	Gjerstadveien 1335	4980	GJERSTAD
Iveland kommune	Frikstadveien 20	4724	IVELAND
Flekkefjord kommune	Kirkegaten 50	4400	FLEKKEFJORD
Froland kommune	Frolandsveien 995	4820	FROLAND
Åmli kommune	Gata 5	4865	ÅMLI
Hægebostad kommune	Birkeland	4595	TINGVATN
Evje og Hornnes kommune	Kasernevegen 19	4735	EVJE
Kristiansand kommune	Postboks 4	4685	NODELAND
Lindesnes kommune	Nordre Heddeland 26	4534	MARNARDAL
Bygland kommune	Kommunehuset	4745	BYGLAND
Vegårshei kommune	Molandsveien 11	4985	VEGÅRSHEI
Vennesla kommune	Postboks 25	4701	VENNESLA
Grimstad kommune	Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Sirdal kommune	Tonstad	4440	TONSTAD
Arendal kommune	Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Birkenes kommune	Postboks 115	4795	BIRKELAND
Valle kommune	Postboks 4	4746	VALLE
Lyngdal kommune	Postboks 353	4577	LYNGDAL
Lillesand kommune	Postboks 23	4791	LILLESAND
Risør kommune	Postboks 158	4952	RISØR
Bykle kommune	Sarvsvegen 14	4754	BYKLE
Tvedestrand kommune	Postboks 38	4901	TVEDESTRAND

Kopi til:

Landbruksdirektoratet	Postboks 56	7701	STEINKJER
-----------------------	-------------	------	-----------